

nébih

termőföldtől
az asztalig

**Tűzifa Kereskedelmi-lánc az erdők
védelméért**

**Nagy Dániel
NÉBIH Erdészeti Igazgatóság**

- Új eljárási törvény (ÁKR)
- Módosítás alatt álló erdőtörvény
- Átalakuló közigazgatás
- Átalakuló NÉBIH hatáskörök

EUTR

EUTR célja

A faanyag eredetének és kereskedelmi forgalmának nyomon követhetősége az EU-ban azt a célt szolgálja, hogy **minimalizálja az illegális fakitermelés és illegális fakereskedelem lehetőségét az Unióban, amely a világ egyik legnagyobb fa- és fatermék importőr és forgalmazó piaca.**

nemzeti szabályozásának kiegészítésével és adaptálásával előreléphet a következő hazai problémák megoldásában és célok elérésében:

- jogszerűtlen fakitermelésekből származó illegális kereskedelem visszaszorítása;
- a hazai fa és fatermék fogyasztó lakosság érdekeinek szolgálatával a vásárlói bizalom növelése a hazai fa és fatermékek iránt;
- szürke- és feketegazdaság visszaszorítása az adófizetési morál javítása, az adóbevételek növelése és a tisztességes piaci magatartás elősegítése érdekében;
- hatékony szakmai támogatás a faanyaggal kapcsolatos áfa visszaélések felderítésében;

nemzeti szabályozásának kiegészítésével és adaptálásával előreléphet a következő hazai problémák megoldásában és célok elérésében:

- erdőtulajdonos és erdőgazdálkodó közötti elszámolási viszonyok kifehéritése, kisebbségi tulajdonosi jogok érvényesülésének elősegítése;
- a jogkövető, erdőgazdálkodással, fakitermeléssel és elsődleges fafeldolgozással foglalkozó kis és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása, értékesítési lehetőségeinek bővítése;
- az erdőgazdálkodók adminisztrációs kötelezettségeinek racionalizálása a fakitermelésre vonatkozó bejelentési rendszer és adminisztráció EUTR konformmá tételével.

Jogszabályalkotás

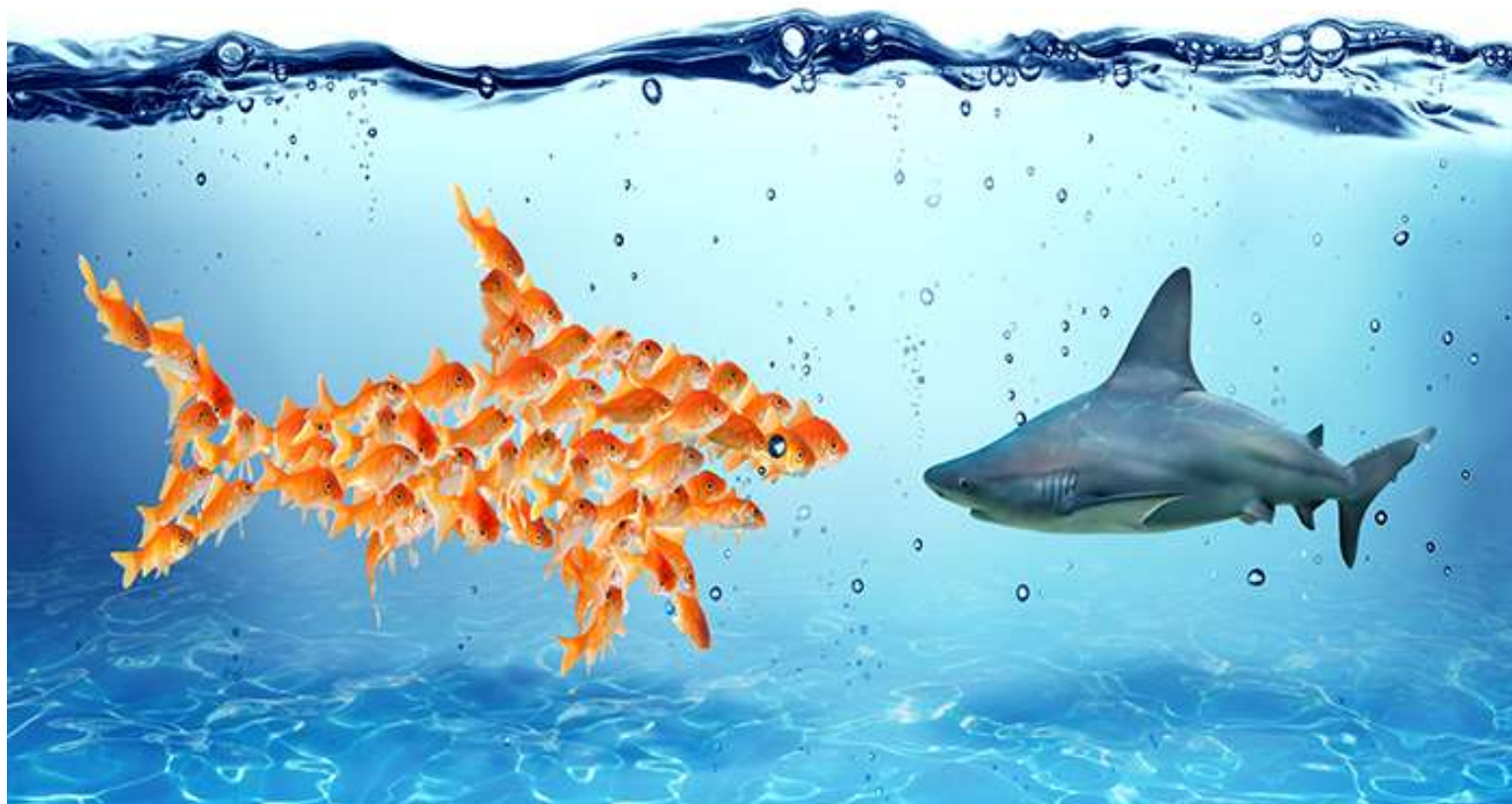
- **Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 2015. május 5-én hatályba lépett módosítása** megteremtette a szükséges hatásköröket az erdészeti hatóság számára a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletére és meghatározta a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos kötelezettségeket.
- 2015. november 27-én lépett hatályba a 342/2015. (XI. 11.) Korm. Rendelet, mely tételesen megállapította az **EUTR rendelet megsértése esetén alkalmazandó bírságokat**.
- 22/2012. (II. 29.) Korm. Rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról, országos illetékességgel a NÉBIH látja el a faanyag kereskedelmi lánc ellenőrzési erdészeti hatósági feladatokat
- **Az EUTR rendelet végrehajtása a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos bejelentés, nyilvántartás és ellenőrzés részletes szabályairól szóló 26/2016. (IV. 11.) FM rendelet** kihirdetésével, valamint a NÉBIH elnöke által 2016. június 27-én elfogadott 2016. évi ellenőrzési tervvel vált teljessé

Fő cél a kiskapuk bezárása, a faanyag kereskedelmi lánc nyomonkövethetőségének biztosítása a kiemelt kockázatú területeken

Jogszáály módosítási javaslatok

- 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról (műveleti lap, éves bejelentési rendszer pontosítása, felelősségi körök tisztázása, ellenjegyzés bevezetése)
- Szja törvény
- Szabálysértési törvény (erdőrendészeti szabálysértés pontosítása, helyszíni bírságolási jogkör)
- 299/2017. (X. 17.) Korm. Rendelet a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról
- 2007. évi LXXXVI. Törvény a villamos energiáról
- Ákr
- Közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény (és kapcsolódó Evt módosítás)
- A zár alá vett vagy lefoglalt dolgok tárolásáról és értékesítéséről szóló IM rendelet

EUTR = Csapatmunka

NÉBIH, NAV, Rendőrség, Közlekedési hatóság, Természetvédelmi Őrszolgálat,
Hermann Otto Nkft., Külföldi Társhatóságok
Erdőgazdálkodók, Erdőtulajdonosok, Erdészeti Szakszemélyzet, Kereskedők

Eredmények

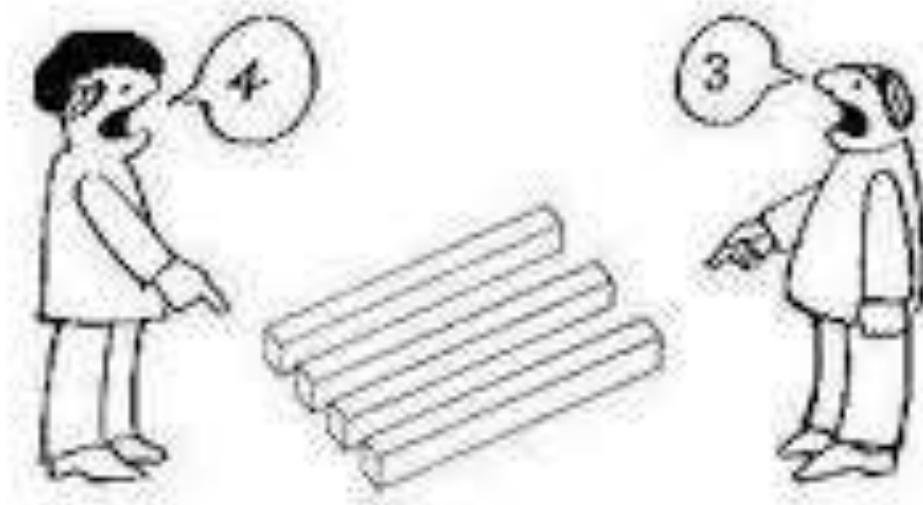
- Megszüntetett kötelezettségszegési eljárás
- Ügyfélkapus nyilvántartásba vételi rendszer; teljes körű e ügyintézés
- Alkalmazható jogszabály környezet
- Részletes szakmai kérdőív láncszereplőknek
- Kockázatos termékpályák, veszélyeztetett csoportok azonosítása

- Ellenőrzési terv
- Uniós jó gyakorlat tanulmányozása
- Oktatási anyagok társhatóságoknak
- Közös ellenőrzések

Nehézségek

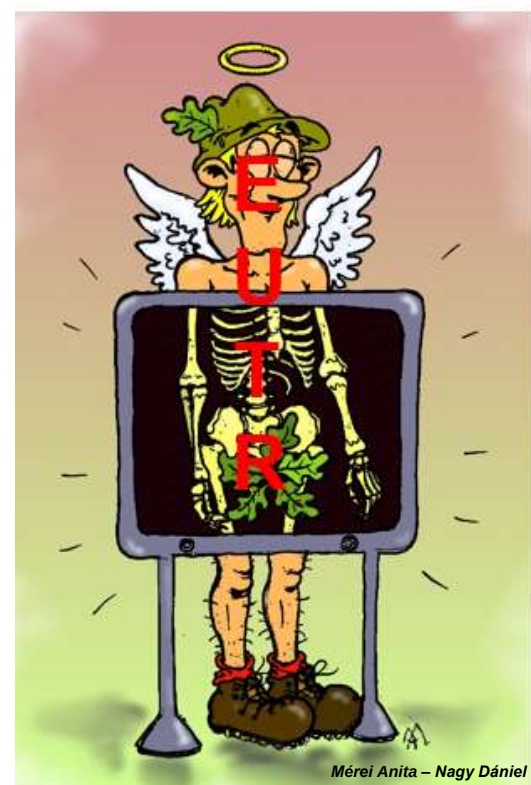
- Kitermelt, forgalomba hozott faanyag tényleges mennyisége minősége 20 évig nem volt hatósági kérdés
- Valós mennyiség eltitkolásához fűződő csoportérdekek (adózás, elszámolás, versenyképesség)
- Mérési hibák, statisztikai bizonytalanság
- Szabályozási rendszer sem számolt a ténylegesen kitermelt faanyaggal

Erdei köbméter, Űrméter, Szórt köbméter, Rakott köbméter, Mázsa, tonna, atro-tonna, plató, kosár, kéregben, kéreg nélkül, bruttó, nettó, vékonyfa, vastagfa, gyűjtött fa stb.

EUTR rendszer előnyei

- Nincs új nyomtatvány nemzeti jog alapján az erdőgazdálkodóknak
- EUTR pozitív hatásainak kommunikációja célcsoport specifikusan
 - Erdőgazdálkodók
 - Erdőtulajdonosok
 - Szakszemélyzet
 - Legális kereskedők
 - Vásárlók
 - Döntéshozók
- Kereskedők fokozott ellenőrzése

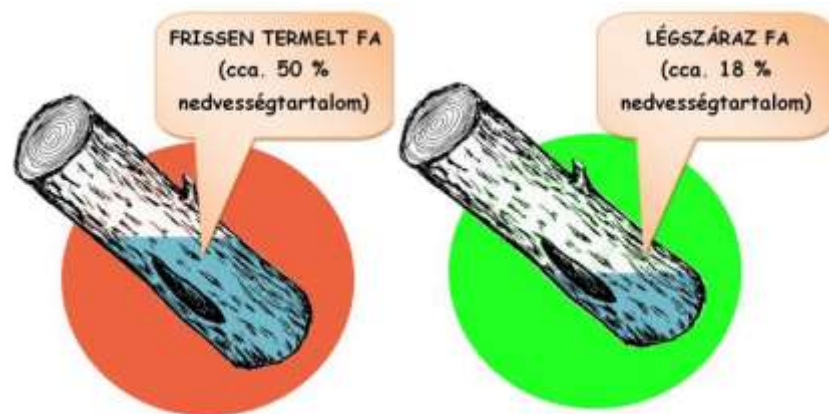
Mérei Anita – Nagy Dániel

Tűzifa mint kockázatos termék

- Kis mennyiség is eladható
- Rövid értékesítési távolság
- Tág minőségi paraméterek
- Kézzel mozgatható választék
- Nagy felvevőpiac
- Ár érzékeny felvevőpiac
- EKÁER mentesség
- Füsté váló bizonyíték

Tűzifavásárlók érdekében tett intézkedések

- [Kötelező vásárlói tájékoztató](#)
- [Tűzifát csak okosan tájékoztató anyag](#)
- Tűzifa vásárlás 10 pontja
- Tömegre történő értékesítésnél kötelező a mázsajegy csatolása vagy a mérleg adatok feltüntetése

Új szabályozási elemek 2018- tól

- Tömör köbméter és űrméter jogszabályi meghatározása
- A legfeljebb 20 kilogramm tömegű, önálló cikkszámmal vagy megnevezéssel rendelkező erdei faválaszték esetén a kiállított számla szállítójegynek minősül.
- A faanyag kereskedelmi lánc szereplője az általa értékesített tűzifa minőségét a nyilvántartásaiban, és ezek alapján a hirdetésekben, a szállítójegyen, illetve az értékesítéshez használt bizonylatokon akkor tüntetheti fel száraz tűzifaként, ha annak bruttó nedvességtartalma nem haladja meg a 30 %-ot.
- A faanyag kereskedelmi lánc szereplő köteles az erdei faválaszték üzleti év első napja szerinti nyitó készletét fafajonként, választékonként telephelyenkénti bontásban az üzleti év első hónapjának végéig nyilvántartásba venni.

Új szabályozási elemek 2018 tól

(4) Tűzifa fogyasztó részére történő értékesítésekor a szállítójegyen

térfogatra történő értékesítés esetén mértékegységként csak tömör köbmétert lehet megadni, továbbá

fel kell tüntetni

ba) tömegre történő értékesítés esetén a tűzifa mennyiségét tömör köbméterben,

bb) térfogatra történő értékesítés esetén a szállítási mód szerinti térfogatot űrméterben, vagy

bc) más értékesítési egység esetén a tűzifa mennyiségét tömör köbméterben valamint a tömör köbméter és a kiszállított termék értékesítési egysége között alkalmazott átváltási tényezőt.

Nyomonkövethetőség érdekében tett intézkedések

Átalakított, szigorú számadású, bejelentés alapú szállítójegy rendszer erdei fatermékekre

Szakember által ellenjegyzett mennyiség alapú hatósági bejelentés fakitermeléseknél

Erdőterv szerinti fakitermeléseknél pontosított tervbejelentő, műveleti lap végrehajtás bejelentő rendszer

Nyomonkövethetőség érdekében tett intézkedések

Regionális EUTR konferencia szomszédos és
Visegrádi országokkal

Kétoldalú egyeztetés Romániával, online
hozzáférés az AVIS nyomonkövetési rendszer
adataihoz

Ukrán kapcsolatfelvétel Európai Bizottság
közreműködésével

Kereskedői nyilvántartás

Kereskedelmi partnerek, azaz a vevők és szállítók adatai

A forgalmazott fatermék adatai (vásárolt, eladott, készleten lévő):

- a faterméket alkotó fafajok származási (kitermelési) helye (legalább a származási ország szintjén),
- a fatermék egyedi azonosítása (választéka), a Kombinált Nomenklátúra^[1] szerinti megnevezése,
- amennyiben indokolt (nem szokványos fatermekről, ill. választékról van szó), a termék leírása (beleértve a termék kereskedelmi nevét és típusát),
- a faterméket alkotó fafajok közönséges vagy ennek hiányában teljes tudományos neve,
- az önálló termékként elkülöníthető fatermék mennyisége,
- mennyiségi egysége térfogatban (m^3 , űrméter), tömegben (kg, q, t) vagy darabszámban,
- a nyilvántartás mértékegységének (tárolás, feldolgozás, ill. értékesítés során történő) változása esetén az egyes mértékegységek közötti átváltás, ill. az egyes fatermek közötti átminősítés alapelvei, átváltó számai,
- a kereskedő által végzett gyártási (átalakítási) folyamatról, a tárolás, csomagolás során történő állapotváltozásokról,
- tömegre történő értékesítés esetén a használt mérőeszközzel és a mérés adatairól,

Kereskedői nyilvántartás

A nyilvántartásoknak naprakésznek kell lenniük és alkalmasnak arra, hogy abból kiderüljön, a kereskedő egy tetszőleges időszakban kitől, mikor, milyen „típusú”, milyen mennyiségű fatermékeket vásárolt, azokat hogyan dolgozta fel, majd milyen végső formában, milyen termékeként, kinek adta tovább. Hangsúlyozzuk, hogy nem az egyes bejövő és kimenő tételek egymásnak való pontos megfeleltetését kell elvégezni, hanem a kereskedelmi folyamat során a bejövő-tárolt-kimenő tételek összesített megfeleltetését.

Amennyiben a fatermék más országból származik, akkor a kereskedőnek kötelessége beszerezni a származást igazoló további dokumentumokat is, továbbá a külföldi partner nyilatkozatát (exportóri nyilatkozat) arra vonatkozóan, hogy a fatermék legális módon kitermelt faanyagból származik.

Amennyiben a kereskedő tevékenységét több telephelyen végzi, akkor a nyilvántartását az egyes telephelyek tekintetében elkülönítetten kell vezetnie.

Mérei Anita – Nagy Dániel

Mérei Anita – Nagy Dániel

További feladatok

- Adatszolgáltatási rendszer fejlesztése
- Kockázat elemzési modul kialakítása
- Tűzifa értékesítési platform fejlesztése
- Ellenőrzéshez szükséges adatokhoz történő hozzáférés gyorsítása
- Nedvesség tartalom és fűtőérték kategóriák fokozatos bevezetése

nébih

termőföldtől
az asztalig

Köszönjük a figyelmet

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

nébih
termőföldtől az asztalig

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

nébih
termőföldtől az asztalig

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

EUTR Csapata